U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Lenky Kaniové a soudců Ivo Pospíšila a Michala Bobka v právní věci žalobkyně: **D. R.,** zastoupena JUDr. Irenou Strakovou, advokátkou se sídlem Karlovo náměstí 18, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 10. 2022, č. j. OAM-808/ZA-ZA12-ZA10-2022, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze, ze dne 18. 10. 2023, č. j. 2 Az 30/2022-42,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

Odůvodnění:

[1] Žalovaný shora označeným rozhodnutím ze dne 6. 10. 2022 rozhodl tak, že mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu"), se žalobkyni neuděluje. Proti tomuto závěru žalobkyně brojila žalobou u Městského soudu v Praze, který ji shora označeným rozsudkem zamítl. Žalobkyně (dále „stěžovatelka") rozsudek městského soudu napadla kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.").

[2] Městský soud se podle stěžovatelky dostatečně nezabýval její konkrétní situací a pouze převzal argumentaci žalovaného. Rovněž nezohlednil změnu politické situace, která v X v poslední době nastala.

[3] V doplnění kasační stížnosti stěžovatelka uvedla, že soud i žalovaný vycházel z neaktuálních informací o stavu dodržování lidských práv sexuálních menšin a vůbec nezohlednil aktuální vývoj v zemi původu.

[4] Úvodem Nejvyšší správní soud připomíná, že kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského/ městského soudu ve správním soudnictví (viz § 102 s. ř. s.). Z toho plyne, že aby vůbec byla kasační stížnost způsobilá k projednání, musí kvalifikovaným způsobem zpochybňovat právě rozhodnutí krajského/městského soudu, proti němuž byla podána. Podání stěžovatelky jsou však značně obecná; závěrů městského soudu se dotýkají jenom velice omezeně.

[5] Kasační soud se po konstatování přípustnosti kasační stížnosti zabýval její přijatelností ve smyslu § 104a s. ř. s., tedy otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Jedná se totiž o věc, v níž před městským (krajským) soudem rozhodoval specializovaný samosoudce (§ 31 odst. 2 s. ř. s.). Kasační stížnost je podle § 104a s. ř. s. přijatelná tehdy, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Podrobněji se podstatou institutu přijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud zabýval v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž dovodil, že o přijatelnou kasační stížnost se může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; 4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele.

[6] Žádný z uvedených případů přijatelnosti není dán. Kasační stížnost **je** proto **nepřijatelná**.

[7] Předně se soud musel zabývat námitkou nepřezkoumatelnosti, kterou stěžovatelka vůči rozhodnutí žalovaného a následné též rozsudku městského soudu směřovala. Takovou vadou však ani jedno uvedené rozhodnutí netrpí; námitka stěžovatelky v tomto ohledu představuje její vnitřní nesouhlas se závěry žalovaného (potažmo soudu), což však s nepřezkoumatelností nelze zaměňovat (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 3 Azs 69/2016 - 24, ze dne 27. 9. 2017, č. j. 4 As 146/2017 - 35).

[8] Otázkou *zjišťování skutkového stavu v řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany* se NSS rovněž opakovaně zabýval – srov. např. usnesení ze dne 3. 9. 2020, č. j. 7 Azs 221/2020 - 20, bod [10] a tam citovaná rozhodnutí. Podle ustálené judikatury NSS platí, že rámec zjišťování skutkového stavu v tomto typu řízení určuje žadatel svými tvrzeními ohledně možných důvodů udělení mezinárodní ochrany, neboť břemeno tvrzení leží na žadateli. Důkazní břemeno je naopak rozloženo mezi žadatele o mezinárodní ochranu a žalovaného (např. rozsudky ze dne 4. 1. 2018, č. j. 10 Azs 254/2017-40, a ze dne 19. 8. 2005, č. j. 4 Azs 467/2004-89). Správní orgán musí v rámci posouzení přiměřené pravděpodobnosti pronásledování konfrontovat tvrzení žadatele s reáliemi v zemi jeho původu a za tím účelem si obstarat v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné informace o této zemi (srov. rozsudky NSS ze dne 31. 7. 2008, č. j. 5 Azs 55/2008 - 71, a ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 - 81, dále usnesení ze dne 1. 4. 2020, č. j. 1 Azs 501/2020 - 31, či ze dne 31. 3. 2021, č. j. 1 Azs 400/2020 - 33). Rozsah uvedené

činnosti správního orgánu však ovlivňuje mimo jiné konkrétnost tvrzení žadatele a jejich věrohodnost (např. rozsudek NSS ze dne 14. 9. 2023, č. j. 10 Azs 122/2023 - 23).

[9] Stěžovatelka žádné konkrétní azylově relevantní důvody nepřednesla. V kasační stížnosti se pouze obecně zaměřila na situaci LGBT komunity v X. Zde však již městský soud zcela správně uvedl, že stěžovatelka v minulosti čelila pouze ojedinělým slovním atakům, které však policii neohlásila a následně X pravidelně znovu sama navštěvovala, přičemž tentokráte již žádné problémy nezmínila. K otázce pronásledování a obav z případných výhružek ze strany soukromých osob se NSS vyjádřil například v rozsudcích ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 - 48, či ze dne ze dne 31. 7. 2008, č. j. 7 Azs 43/2008 - 47.

[10] K obecné obavě z návratu do země původu konstatoval NSS např. v rozsudku ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 - 54, že obecné tvrzení stěžovatele o obavách z pronásledování či nebezpečí, které mu hrozí v zemi původu, bez prokázání existence takového nebezpečí, za situace, kdy se stěžovatel v zemi původu neobrátil se svými problémy na příslušné orgány, nelze podřadit pod zákonem vymezené důvody udělení mezinárodní ochrany. V rozsudku ze dne 13. 9. 2004, č. j. 4 Azs 185/2004 - 45, pak NSS uvedl, že za pronásledování by mohlo být v souvislosti s ohrožením soukromými osobami pokládáno leda odmítnutí veřejné moci poskytnout ochranu před tímto ohrožením, pokud by toto odmítnutí mělo typicky povahu šikany ze strany veřejné moci pro některý z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. Tak tomu v nyní souzené věci však není.

[11] Pokud jde o námitku změny politické situace v X, tu stěžovatelka neuplatnila v žalobě, ačkoli tak učinit mohla. Jedná se proto o kasační námitku nepřípustnou ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s. Pokud touto změnou myslela namítaný vývoj ve vztahu k LGBT komunitě, pak se k této námitce soud již vyjádřil výše.

[12] Ve zbytku kasační stížnost pouze obsáhle cituje z Listiny základních práv Evropské unie, aniž by bylo zřejmě, jak tyto pasáže souvisí s nyní posuzovanou věcí. Pokud jde o navazující citace judikatury NSS ve vztahu k pronásledování, pak tato zmíněná judikatura není příléhavá, neboť se týká skutkově zcela odlišných případů.

[13] Kasační stížnost stěžovatelky se tudíž týká otázek, k nimž existuje judikatura NSS. Soud tuto judikaturu neshledává rozpornou, rovněž necítí potřebu se od ní odchýlit. Nedospěl ani k závěru, že by městský soud uvedenou judikaturu nerespektoval nebo při posouzení věci jinak zásadním způsobem pochybil, což by mohlo negativně zasáhnout do hmotněprávního postavení stěžovatelky.

[14] Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[15] Pro úplnost soud dodává, že nerozhodoval o žádosti stěžovatelky o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti, neboť dle § 32 odst. 5 zákona o azylu, ve spojení s § 32 odst. 2 téhož zákona má podání kasační stížnosti v této věci odkladný účinek již ze zákona a nebylo o něm tedy třeba rozhodovat „*na základě žádosti*“.

[16] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 větou první ve spojení s § 120 s. ř. s. (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu č. j. 8 As 287/2020 - 33, č. 4170/2021 Sb. NSS, část III. 4.). Stěžovatelka v tomto řízení úspěch neměla, a proto nemá právo na náhradu jeho nákladů. Procesně úspěšnému žalovanému v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti, a soud mu proto náhradu nákladů nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. ledna 2024

Lenka Kaniová
předsedkyně senátu